

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

інститут біології, хімії та біоресурсів

Кафедра землепорядкування та кадастру

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

УПРАВЛІННЯ ЗЕМЕЛЬНИМИ РЕСУРСАМИ

обов'язкова

Освітньо-професійна програма Геодезія та землеустрій (землеустрій та кадастр)

Спеціальність 193 Геодезія та землеустрій

Галузь знань 19 Архітектура та будівництво

Рівень вищої освіти другий магістерський

Інститут біології, хімії та біоресурсів

Мова навчання українська

Розробники: Казімір Іван Іванович, доцент кафедри землепорядкування та кадастру, к.б.н.; Беспалько Руслан Іванович, доцент кафедри землепорядкування та кадастру, к.б.н.; Хрищук Світлана Юріївна, асистент кафедри землепорядкування та кадастру

Профайл викладача (-ів) <http://ibhb.chnu.edu.ua/dpt/kadastr/kolektiv-kafedri>

Контактний тел. +380509568488, +380675920512

E-mail: i.kazimir@chnu.edu.ua

Сторінка курсу в Moodle <https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=624>

Консультації Четвер та п'ятниця з 14.40 до 16.00

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни).

В ході вивчення дисципліни розкривається законодавчо-нормативна база в сфері управлінської діяльності в системі земельних відносин; вивчити основні правові засади формування сучасної системи органів влади в Україні; вивчити процедуру підготовки та прийняття рішень в галузі земельних відносин, раціонального використання земельного фонду в Україні.

2. Мета навчальної дисципліни: Управління земельними ресурсами є спеціальною дисципліною в процесі підготовки фахівців із геодезії та землеустрою і має своєю метою пізнання сутності і закономірностей розвитку управління земельними ресурсами, вивчення методів та механізмів управління. Підготовка студентів до самостійної управлінської діяльності в системі органів влади України у сфері земельних відносин.

3. Пререквізити.

Екологічнобезпечне використання земельних ресурсів, Основи землеустрою та організації територій, Оцінка і прогнозування якості земель, Кадастри природних ресурсів, Основи землевпорядкування та кадастру, Земельні ресурси, Державний земельний кадастр, Землевпорядне проектування, Управління мініципальними землями, Державний контроль, охорона та раціональне використання земель, Земельне право

4. Результати навчання У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

✓ законодавчу та нормативну базу у галузі управління земельними ресурсами, систему органів влади на всіх рівнях, процедури обґрунтування та підготовки управлінських рішень спрямованих на раціональне, еколого безпечне використання земельних ресурсів, розвиток народного господарства в Україні.

вміти:

✓ самостійно збирати, аналізувати та формувати необхідну земельно-кадастрову інформацію, розробляти та обґрунтовувати органам влади будь-яких рівнів пропозиції та проектні рішення щодо ефективного управління земельними ресурсами, їх раціонального використання, розуміти зв'язки земельних відносин з іншими галузями народного господарства в Україні в рамках чіткого дотримання вимог до процедур та норм чинного законодавства України.

5. Опис навчальної дисципліни

5.1. Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни <u>Управління земельними ресурсами</u>												
Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість				Кількість годин					Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	змістових модулів	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	5	9	6	180	2	30	15	-	-	135	-	іспит
Заочна	5	9	6	180	2	8	4	-	-	168	-	іспит

5.2. Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі						
		л	сем	прак	інд	с.р.		л	п	прак	інд	с.р.		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13		
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 1. Історичні передумови розвитку управління земельними ресурсами. Наукові основи та методи управління земельними ресурсами													
Тема 1. Історичні та соціальні передумови розвитку системи управління земельними ресурсами	15	2	-	-	-	13	16	-	-	-	-	-	16	
Тема 2. Теоретичні основи управління земельними ресурсами	16	3	-	-	-	13	17	1	-	-	-	-	16	
Тема 3. Методи управління земельними ресурсами	20	3	-	4	-	13	17,5	1	-	0,5	-	-	16	
Тема 4. Нормативно-методичні основи управління земельними ресурсами	18	3	-	2	-	13	17,5	1	-	0,5	-	-	16	
Тема 5. Основні напрями і механізми управління земельними ресурсами	19	4	-	2	-	13	17,5	1	-	0,5	-	-	16	
Разом за ЗМ 1	88	15		8	-	65	85,5	4	-	1,5	-	-	80	

Теми лекційних занять	Змістовий модуль 2. Особливості управління земельними ресурсами різного цільового призначення											
Тема 6. Правові, організаційно-економічні та земельпорядні механізми управління земельними ресурсами	18	3	-	1	-	14	18	0,5	-	0,5	-	17
Тема 7. Особливості управління земельними ресурсами різного цільового призначення	19	4	-	1	-	14	18	0,5	-	0,5	-	17
Тема 8. Специфіка управління земельними ресурсами різних форм власності	18	3	-	1	-	14	19,5	1	-	0,5	-	18
Тема 9. Моделювання організаційної системи управління земельними ресурсами	18	2	-	2	-	14	19,5	1	-	0,5	-	18
Тема 10. Організаційні структури управління земельними ресурсами	19	3	-	2	-	14	19,5	1	-	0,5	-	18
Разом за ЗМ 2	92	15	-	7	-	70	94,5	4	-	2,5	-	88
Усього годин	180	30	-	15	-	135	180	8	-	4	-	168

5.3. Зміст завдань для самостійної роботи

№	Назва теми
1	Історія розвитку системи управління земельними ресурсами історичні передумови розвитку системи управління; історія еволюції УЗР; управління земельними ресурсами в Україні;
2	Концепція сучасного УЗР функції управління в галузі земельних відносин на початку ХХ ст.; функції управління в галузі земельних відносин в радянський період; функції сучасного управління в галузі земельних відносин;
3	Оцінка ефективності управлінських дій структур різних рівнів оцінка на регіональному рівні; оцінка на місцевому рівні; оцінка на національному рівні;
4	Запровадження іноземного досвіду державного управління ринком землі система управління земельними ресурсами в ФРН, Австрії; система управління земельними ресурсами у Франції; система управління земельними ресурсами в Норвегії

5	Забезпечення дієвого державного контролю за раціональним використанням земельних ресурсів забезпечення охорони землекористування земельних ресурсів; формування сталого землекористування;
---	--

6. Система контролю та оцінювання

Види та форми контролю

Формами поточного контролю є письмова та розрахункова робота

Формами підсумкового контролю є іспит.

Засобами оцінювання можуть бути:

- контрольні роботи;
- стандартизовані тести;
- проекти (наскрізні проекти; індивідуальні та командні проекти; дослідницько-творчі та ін.);
- аналітичні звіти;
- реферати;
- розрахункові, графічні, розрахунково-графічні роботи;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень.

Підсумковий контроль:

Особливості оцінювання знань студентів на підсумковому модулі (УЗР)

Кінцева оцінка складається із оцінки за заключне тестування (максимальна кількість балів – 5).

Результати заключного тестування оцінюються так (у тесті 10 запитань) №1:

Кількість правильних відповідей	Бал
95-100%	5
80-94%	4
60-79%	3
30-59%	2
15-29%	1
<14%	0

Відповідь на теоретичні питання №№2-4:

9	студент дає вичерпні та логічні відповіді на поставлені запитання; бере активну участь в обговоренні всіх питань і суттєво доповнює відповіді новітніми даними; вміє встановити причинно-наслідкові зв'язки при обговоренні матеріалу; проявляє знання з додаткової літератури, не обмежуючись лекційним матеріалом
7,5	студент репродуктивно відтворює вивчений матеріал та при відповіді на запитання допускає неточності, які виправляє з допомогою викладача; суттєво доповнює деякі питання
5	студент робить суттєві та доречні доповнення, чітко формулює основні визначення та поняття.
2,5	студент робить спроби відповідати чи доповнювати, проте виявляє слабкі знання та допускає грубі помилки під час обговорення матеріалу.
1	протягом опитування студент не проявляє активності, хоча інколи намагається не без допомоги викладача та студентів дати визначення, сформулювати поняття чи зобразити формулу.
0	студент не може дати відповіді на запитання

Розв'язок практичного завдання №5:

8	студент виявляє глибокі і повні знання матеріалу, проявляє творчий підхід та безпомилкове відтворення набутих теоретичних знань з використанням наукової термінології, розв'язує повністю отримане завдання і робить висновки по отриманих результатах.
6	студент показує системний та репродуктивний характер теоретичних знань, розв'язує повністю отримане завдання і робить висновки по отриманих результатах.
4	студент показує системний та репродуктивний характер теоретичних знань, проте допускає помилки, які може виправити з допомогою викладача.
2	студент виявляє знання основного матеріалу, але під час відповіді допускає помилки і неточності.
1	студент робить спроби відповідати, проте виявляє слабкі знання та допускає грубі помилки.
0	студент не може виконати завдання

Розподіл балів, які отримують студенти

Іспит

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)										Кількість балів (іспит)	Сумарна к-ть балів
Змістовий модуль №1					Змістовий модуль №2						
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10		
6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	40	100

T1, T2 ... T12 – теми змістових модулів.

7. Рекомендована література

Базова (основна)

Методичне забезпечення

1. Управління земельними ресурсами: конспект лекцій/ укл.:П.Ф. Козьмук, Р.М. Романко. – Чернівці: Чернів.нац.ун-т, - 2010. – 88с.
2. Козьмук П. Ф., Беспалько Р. І., Казімір І. І. Земельні ресурси Буковини стан, моніторинг, використання. – Чернівці: Книги – XXI, 2013. – 552 с. : іл.

Базова

1. Горлачук В.В., Вюн В.Г., Песчанська І.М., Сохнич А.Я. та інш. Управління земельними ресурсами: Підручник /За ред. д.е.н., проф.Горлачука В.В., 2-ге вид., випр. і переробл. - Львів: "Магнолія 2006", - 2008. - 443с.
2. Гуцуляк Ю.Г. Управління земельними ресурсами в умовах ринкової економіки. - Чернівці: "Прут", 2002. - 124с.
3. Добряк Д.С., Мартин А.Г. Землеустрій – наукова основа раціонального використання та охорони земельних ресурсів// Землеустрій і кадастр. – 2006. – №1.– С. 10-16.
4. Добряк Д.С., Мартин А.Г., Паламарчук Л.В. Актуальні проблеми законодавчого забезпечення розвитку ринку земель в Україні// Землеустрій і кадастр. – 2006. – №1. –С. 3-7.
5. Нижник Н.Р., Мосов С. Про співвідношення державного управління і виконавчої влади // Вісник УАДУ. - 2000. - №4. - С. 23-29.
6. Новаковський Л.Я., Канащ, О.П., Деонець В.С. Консервація деградованих і малопродуктивних орних земель України// Вісник аграрної науки. - 2000. - № 11. - С.54-59.

7. Третяк А.М., Дорош А.С. Управління земельними ресурсами./ За ред. проф. Третяка А.М. Навчальний посібник. – Вінниця: Нова Книга, 2006. – 360с.
8. Щекин Г.В. Теория соціального управління: Монографія. - К.: МАУП, 1996.- 408с.
9. Єрмоленко В.М., Правові основи майнових і земельних відносин., навчальний посібник. – К.: Магістр ХХІ сторіччя, 2006. – 382 с.
10. Мильнер Б.З. Теория організацій. - М.: ИНФРА, 1998. - 336с.
11. Нижник Н.Р., Машков О.А. Системний підхід в організації державного управління. -К.:Вид-во УАДУ, 1998. - 160 с.
12. Сайко В.Ф. Рациональное использование земельного фонда Украины. //Аграрна наука. - 1997. - № 3.- С18-20.
13. Третяк А.М. Управління земельними ресурсами: Навчальний посібник / Під заг. ред. Третяка А.М., О.С. Дорош. - К.: ТОВ «ЦЗРУ», 2006. - 462 с.
14. Горлачук В.В. Управління земельними ресурсами: Навчальний посібник / В.В. Горлачук, В.Г. В'юн, А.Я.Сохнич. - Миколаїв: МФ НаУКМА, 2002. - 316 с.
15. Третяк А.М. Управління земельними ресурсами та реєстрації землі в Україні / А.М. Третяк. -К.:, 1998. - 219 с.
16. Дорош О.С. Управління земельними ресурсами на регіональному рівні / О.С. Дорош. - К.: ТОВ «ЦЗРУ», 2004. - 142 с.
17. Гуцуляк Ю.Г. Управління земельними ресурсами в умовах ринкової економіки / Ю.Г. Гуцуляк. - Чернівці: Прут, 2002. - 124 с.

Допоміжна

1. Андрейцев В. І. Правовий режим використання, відновлення та охорони земель // Екологічне право: Особлива частина: Підруч. для студ. юрид. вузів і фак.: Повний акад. курс/ За ред. В. І. Андрейцева. — К.: Істина, 2001.
2. Гвишиани Д.М. Организация и управление. - М.: Изд-во МГТУ им. Н.З. Баумана, 1998. - 332 с.
3. Державна програма розвитку земельних відносин в Україні на 2006-2015 роки (проект) / Добряк Д.С., Мартин А.Г., Канаш О.П. та інш.// Землеустрій і кадастр. – 2006. – №1. – С. 100-128.
4. Постанова Кабінет Міністрів України від 22 лютого 2000 р. N386 "Про урядовий орган державного управління".
5. Постанова Кабінету Міністрів України від 2 листопада 2006 р. N1524 „Про затвердження Положення про Міністерство охорони навколишнього природного середовища України”.
6. Постанова Кабінету Міністрів України від 19 березня 2008 р. N224 „Про затвердження Положення про Державний комітет України із земельних ресурсів”.
7. Наказ Держкомзему від 17 червня 2008 р. N123 „Про затвердження положень про територіальні органи земельних ресурсів”.
8. Третяк А.М. Наукові основи землеустрою: Навчальний посібник / А.М. Третяк - К.: ТОВ «ЦЗРУ», 2002. - 342 с.
9. Дорош О.С. Принципи управління земельними ресурсами / О.С. Дорош // Землеустрій. - 2002. - №4. - с. 58-62.
10. Третяк А.М. Земельні ресурси України та їх використання / А.М. Третяк, Д.І. Бабміндра. - К.: ТОВ ЦЗРУ, 2003,- 143 с.
11. Леонець В.О. Концептуальні основи землекористування в населених пунктах

- / В.О. Леонець // Землеустрій і кадастр. - 2005. - № 3. - С. 32-35.
- 12.Горлачук В.В. Наукові основи управління земельними ресурсами / В.В. Горлачук, В.Г. В'юн, А.Я. Сохнич. - Львів: НВФ "Українські технології", 2002.- 76с.
- 13.Руснак П.П. Економіка природокористування: Навчальний посібник / П.П. Руснак. - К.: Вища школа, 1992. -318 с.
- 14.Третяк А.М. Наукові основи землеустрою: Навчальний посібник / А.М. Третяк. - К.: ТОВ ЦЗРУ, 2002. - 342 с.
- 15.Третяк А.М. Землевпорядне проектування: Навчальний посібник / А.М. Третяк. - К.: Вища освіта, 2006. 528 с.
- 16.Третяк А.М. Теоретичні основи землеустрою / А.М. Третяк. - К.: ІЗУ УААН, 2002. - 151с.
- 17.Третяк А.М. Економіка землекористування та землеустрій: Навч. посібник / А.М. Третяк. - К. ТОВ ЦЗРУ, 2004. - 542 с.
- 18.Гаєвський Б.А. Основи науки управління: Навч. посібник / Б.А. Гаєвський. - Київ: МАУП, 1997. - 112 с.
- 19.Варламов А. А. Земельний кадастр. Географічні і земельні інформаційні системи / А.А. Варламов, С.А. Кальченко. - М. : КолосС, 2005. - Т 6. - 400 с.
- 20.Горлачук В. В. Управління земельними ресурсами / В.В. Горлачук, В.Г. В'юн, А.Я. Сохнич. - Миколаїв : Вид-во МФ НаУКМА, 2002. - 312 с.
- 21.Сушинський О.І. Контроль у сфері публічної влади: теоретико-методологічні та організаційно-правові аспекти: Монографія / О.І. Сушинський. - Л.: ЛРІДУ УАДУ, 2002. - 468 с.
- 22.Студеникина М. Государственный контроль в сфере управления / М. Студеникина. - М.: Юрид. лит., 1974. - 160 с.
- 23.Конституція України: Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 черв. 1996 р. - К.: Феміна, 1996. - 64 с.
- 24.Гаращук В.М. Контроль та нагляд у державному управлінні: Навч. посіб / В.М. Гаращук. - Х.: Фоліо, 2002. - 176 с.
- 25.Земельне право України: Підручник / За ред. О.О.Погрібного, І.І.Каракаша. - К.: Істина, 2003. - 448 с.
- 26.Сушинський О.І. Контрольна влада України: оновлення змісту та системи // Актуальні проблеми державного управління: Наук. зб. - О.: ОРІДУ УАДУ, 2001. - Вип. 8. - С. 91-104.
- 27.Закон України "Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обмежень" за станом : 1 липня 2004 р. № 1952-ІУ // ВВР України. - Офіц. вид. - 2004. - № 51. - С. 553.

Нормативно-правові акти:

1. Земельний кодекс України // Відомості Верховної Ради України. - 2002. - № 3- 4. - С. 27
2. Закон України «Про державний контроль за раціональним використанням та охороною земель»//Офіційний вісник України. - 2003. - № 29. - С. 2937.
3. Закон України «Про землеустрій»//Офіційний вісник України. - 2003. - № 125. - С. 122-142.
4. Закон України «Про охорону земель»//Офіційний вісник України. - 2003. - № 29. - С. 9-29.

5. Положення про Державний комітет України із земельних ресурсів. Затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 19.03.2008 р. № 224
6. Положення про головне управління Держкомзему в області. Затверджене Наказом Держкомзему від 17.06.2008 № 123 та зареєстровано в Міністерстві юстиції України 10.07.2008 за № 623/15314
7. Положення про головні управління Держкомзему в містах Києві та Севастополі. Затверджене Наказом Держкомзему від 17.06.2008 № 123 та зареєстровано в Міністерстві юстиції України 10.07.2008 за № 624/15315
8. Положення про управління (відділ) Держкомзему в районі. Затверджене Наказом Держкомзему від 17.06.2008 № 123 та зареєстровано в Міністерстві юстиції України 10.07.2008 за № 624/15316
9. Положення про управління (відділ) Держкомзему в місті (обласного та районного значення). Затверджене Наказом Держкомзему від 17.06.2008 № 123 та зареєстровано в Міністерстві юстиції України 10.07.2008 за № 624/15317

8. Інформаційні ресурси

1. <http://myland.org.ua/>
2. <http://land.gov.ua/>
3. <http://www.dzk.gov.ua/>
4. <http://e-learning.chnu.edu.ua/course/view.php?id=2957>
5. <http://nubip.edu.ua/node/1215>

Інтернет джерела:

1. Закон України про державний контроль за використанням та охороною земель 16.02.2011 <http://www.rada.gov.ua/notfound.htm>
2. Про створення єдиної системи державних органів земельних ресурсів: Указ Президента України від 6 січ. 1996 р. № 34; Про затвердження Положення про Державний комітет України по земельних ресурсах: Указ Президента України від 13 трав. 1996 р. № 340 16.02.2011 <http://www.rada.gov.ua/laws/prawo/new>
3. Про комплексну перевірку додержання вимог законодавства, реалізації державної політики у сфері регулювання земельних відносин, використання та охорони земель: Розпорядження Президента України від 20 квіт. 2005 р. № 985/2005-рп 16.02.2011 <http://www.rada.gov.ua/laws/prawo/new>
4. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 29 червня 2005 року: Указ Президента України від 21 листоп. 2005 р. № 1643 16.02.2011 <http://www.rada.gov.ua/laws/prawo/new>
5. Про затвердження Положення про громадських інспекторів з охорони довкілля: Наказ Міністерства екології та природних ресурсів України від 27 лют. 2002 р. № 88 16.02.2011 <http://www.rada.gov.ua/laws/prawo/new>
6. Про затвердження Порядку виконання земельно-кадастрових робіт та надання послуг на платній основі державними органами земельних ресурсів: Постанова Кабінету Міністрів України від 1 листоп. 2000 р. № 1619 16.02.2011 <http://www.rada.gov.ua/laws/prawo/new>
8. Моделі та алгоритми управління земельними ресурсами на основі геоінформаційних технологій 16.02.2011 http://librar.org.ua/sections_load.php?s=business_economic_science&id=3047&st art=1

9. Державне управління земельними ресурсами в Україні: сучасний стан та перспективи в контексті світового досвіду 16.02.2011
http://www.parlament.org.ua/index.php?action=magazine&id=9&ar_id=98&iar_id=18&as=2
10. Шляхи вдосконалення управління земельними ресурсами міста 16.02.2011
http://www.experts.in.ua/baza/analitic/index.php?ELEMENT_ID=18184
11. Управління земельними ресурсами в умовах реформування земельного ринку 16.02.2011
12. Державне управління земельними ресурсами в Україні: сучасний стан та перспективи в контексті світового досвіду 16.02.2011
http://www.parlament.org.ua/index.php?action=magazine&id=9&ar_id=9S&iar_id=1S&as=2
13. Історико-правові аспекти управління земельними ресурсами: Столипінська аграрна реформа 16.02.2011 http://www.rusnauka.com/23_SND200S/Pravo/2656S.doc.htm
14. Напрями удосконалення управління земельними ресурсами в сучасних умовах 16.02.2011
http://www.zsu.org.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=504:2011-01-1S-12-30-31&catid=62:2011-01-12-14-5V-0S&Itemid=SV
15. Актуальні проблеми управління земельними ресурсами міст України 16.02.2011 <http://www.myland.org.ua/index.php?id=333&lang=uk>
16. Положення про управління (відділ) земельних ресурсів у місті (міст обласного та районного значення) 16.02.2011 <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0V95-0V>
17. Дорош Ольга Степанівна. Удосконалення управління земельними ресурсами на регіональному рівні. — Рукопис 16.02.2011
<http://disser.com.ua/content/2VS6V.html>
18. Центр з освіти в сфері управління земельними ресурсами 16.02.2011
<http://land.knuba.edu.ua/>
19. УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ Про вдосконалення системи державного управління земельними ресурсами та контролю за їх використанням і охороною 16.02.2011 http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/UV20_02.html
20. Дефініції поняття «Управління земельними ресурсами» 16.02.2011
<http://intkonf.org/sichko-sm-deflnitsiyi-ponYattYa-upravlinnYa-zemelnimi-resursami/>
21. Управління земельних ресурсів в м. Києві 16.02.2011 <http://meridiana.kiev.ua/ua/informaciya/adresa/zem>
22. Земельні ресурси як об'єкт державного управління - Ботезат О. П. 16.02.2011
<http://firearticles.com/deriavne-upravlinnya/90-zemelni-resursi-yak-obyekt-derzhavno-go-upravlinnya-botezat-o-p.html>
23. Про затвердження положення про Головне управління земельних ресурсів виконавчого органу Київради (Київської міської державної адміністрації) 16.02.2011 http://www.kreschatic.kiev.ua/ua/3_V1_S/doc/10S26.html
<http://ua.textreferat.com/referat-4489-1.html>